

תוכן עניינים

עמוד

נושא

4 - המחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי – מטרת הלימודים

4 א. לימודים לתואר בוגר (BA)

- 4 1.א תנאי קבלה
- 4 2.א מבנה כללי של הלימודים
- 6 3.א בחינות
- 6 4.א תנאי מעבר משנה לשנה
- 7 5.א עבודות סמינריוניות
- 7 6.א פירוט תכניות הלימודים
- 7 6.1.א תכנית חד-מחלקתית
- 10 6.2.א תכנית מחלקה ראשית
- 12 6.3.א תכנית דו-מחלקתית
- 14 6.4.א תכנית מחלקה משנית
- 15 7.א ריכוז הקורסים לפי סוג
- 15 7.1.א ריכוז קורסי החובה הכלל מחלקתיים
- 15 7.2.א ריכוז קורסי החובה המסלוליים
- 16 7.3.א מקבצים נושאים וקורסי בחירה במסלולי ההתמחות
- 21 7.4.א השתתפות בסיורים
- 21 7.5.א קורסי בחירה מחוץ למחלקה

22 ב. לימודים לתואר שני (MA)

- 22 1.ב כללי
- 22 2.ב תנאי קבלה
- 23 3.ב תכנית הלימודים
- 23 3.1.ב מסלולי הלימוד
- 23 3.2.ב מבנה הלימודים
- 24 3.3.ב עוזרי הוראה ומחקר

25	ג. רשימת חברי הסגל
27	ד. סילבוסים
27	1.ד קורסי חובה לתואר ראשון
69	2.ד קורסי התמחות לתואר ראשון
69	ד.1.2 לימודי גיאומטרפולוגיה
93	ד.2.2 לימודי סביבה
129	ד.3.2 לימודי עיר ואזור
196	ד.4.2 לימודי קלימטולוגיה
204	ד.5.2 שיטות מחקר ועיבוד נתונים
	ה. נספחים
218	ה.1 הנחיות לכתובת דו"ח סיור
219	ה.2 הנחיות לכתובת סמינר
220	ה.3 רשימת הקורסים לשנת תשס"ג

המחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי – מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים ידע בסיסי בגאוגרפיה על כל ענפיה, ולפתח הבנה ויכולת ניתוח תהליכים מרחביים. מדע הגאוגרפיה עוסק במיקום תופעות ופיזורן במרחב ויחסי הגומלין ביניהן, זיהוי, תאור, סיווג, מדידה, מיפוי וניתוח תופעות אלה בצורה שיטתית וניסויית, תוך הדגשת הצד הפיזי והאנושי.

א. לימודים לתואר בוגר (B.A)

1.א תנאי קבלה

המחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי מקבלת תלמידים על סמך הישגיהם בבחינות הבגרות ובבחינה הפסיכומטרית לפי חתכי קבלה הנקבעים על ידי ועדת הקבלה המחלקתית.

הסטודנטים מתבקשים להסדיר את כל חובותיהם לפני תחילת הלימודים.

2.א מבנה כללי של הלימודים

הלימודים במחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי מתקיימים בארבעה היקפים שונים כאשר בשניים מהם ניתן להתמחות באחד מתוך ארבעה מסלולים. האפשרויות השונות מוצגות בטבלה שלהלן:

אפשרויות הלימוד במחלקה

תכניות לימוד (היקפים)				מסלולים
מחלקה משנית (28 נק"ז)	דו-מחלקתי (52 נק"ז)	מחלקה ראשית (76 נק"ז)	חד מחלקתי (104 נק"ז)*	
		■	■	מסלול בפיתוח עיר ואזור
		■	■	מסלול ללימודי סביבה
		■	■	מסלול בגאומורפולוגיה
■	■	■	■	מסלול משולב

* נק"ז = נקודת זכות. נקודת זכות אחת שווה שעת לימוד אחת.

במסגרת הלימודים בתכניות החד-מחלקתית והמחלקה הראשית ניתן להתמחות במסלולים הבאים:

גאומורפולוגיה – התמקדות מיוחדת בלימודי הגאוגרפיה הפיזית.

לימודי סביבה – התמקדות מיוחדת בקורסים העוסקים במגוון ההיבטים של איכות סביבה.

פיתוח עיר ואזור – התמקדות בהיבטים תיאורטיים ותכנוניים של ערים ואזורים.

מסלול משולב - לימודים הכוללים תמהיל מעורב של קורסים מכל המסלולים שלעיל. במסגרת הלימודים בתכניות הדו מחלקתיות והמחלקה המשנית אין התמחות מסלולית. כל תלמיד יירשם למסלול הלימודים לפי בחירתו בסוף סמסטר א' בשנה א' במזכירות המחלקה. מעבר ממסלול אחד למשנהו אפשרי בתחילת כל סמסטר באישור ועדת ההוראה המחלקתית. ועדת ההוראה תקבע גם אלו קורסים ניתן לנייד בין המסלולים. מכלול הקורסים הנדרש בכל מסלול יפורט בהמשך, לאחר הצגת תכניות הלימוד המפורטות.

לתלמידי התכנית החד-מחלקתית והמחלקה הראשית יתחלקו הקורסים ללימודי חובה כלל מחלקתיים, ללימודי חובה מסלוליים וללימודי התמחות לפי מסלולים. רוב לימודי החובה הם הכלל מחלקתיים ומיעוטם הם שיעורי חובה מסלוליים. היקפי הלימודים על פי נק"ז שמקנים הקורסים השונים כפי שנדרש בכל אחת מאפשרויות הלימוד מוצגים בטבלה שלהלן:

מבנה הלימודים לפי תכניות (היקפי) הלימוד במחלקה

היקפי לימוד (נק"ז) לפי תכניות לימוד				סוגי קורסים	
מחלקה משנית	דו-מחלקתי	מחלקה ראשית	חד-מחלקתי		
18	45	52	58	קורסי חובה מחלקתיים	
9	5	6	11	פיתוח עיר ואזור	קורסי חובה מסלוליים
		8	16	לימודי סביבה	
		4	10	גאומורפולוגיה	
		-	-	מסלול משולב	
		11	23	פיתוח עיר ואזור	קורסי התמחות מחלקתיים
		9	18	לימודי סביבה	
		13	24	גאומורפולוגיה	
		17*	34*	מסלול משולב	
-	-	4	8	קורסי התמחות מחוץ למחלקה	
1	2	3	4	נק"ז עבור סיורים	
28	52	76	104	סה"כ נק"ז במסגרת המחלקה	
76	52	28	-	לימודים במחלקה אחרת	
16	16	16	16	דרישות פקולטיות	
120	120	120	120	סה"כ נק"ז לתואר	

* - ניתן לכלול במכסה זו גם קורסים השייכים לחובה המסלולית.

3.א. בחינות

במחלקה לגאוגרפיה קיימת מערכת בחינות שוטפת בסיום כל קורס. במקרים מיוחדים תינתן עבודת גמר במקום בחינה. בחינות מועד א' ו - ב' יתקיימו מייד עם סיום הקורס. בחינת מועד מיוחד תינתן רק על פי המתחייב מתקנון הבחינות של הפקולטה. בקשה למועד מיוחד תוגש לכל

המאוחר שבועיים לאחר תום מועדי הבחינות. בחינות המועד המיוחד ייערכו בשבוע השני של הסמסטר שאחרי מועד הבחינות הרגיל.

סיום החובות הקשורות בקורס הוא תנאי הכרחי בכדי לגשת לבחינה. הציון האחרון מבין שני המועדים הוא הקובע ולא הציון הגבוה מבין השניים. שקלול הציון הסופי בהתאם למטלות שנקבעו במהלך הקורס יקבע על ידי כל מרצה בנפרד. סטודנט שנכשל בקורס בשני מועדים רשאי להבחן שנית בשני מועדים רק לאחר שחזר על הקורס פעם נוספת ועמד בכל חובותיו.

כל סטודנט חייב להשאיר לעצמו עותק מכל עבודה המוגשת למרצה, למקרה של אובדן העבודה.

4. תנאי מעבר משנה לשנה

תנאי מעבר לשנה ב':

ציון 56 בקורס אנגלית כשפה זרה

ציון מינימום 60 בקורסי המבוא: גאולוגיה, גאוגרפיה כלכלית, גאומורפולוגיה, גאוגרפיה של אוכלוסין, גאוגרפיה עירונית ושיטות כמותיות.

סטודנט שנכשל באחד המבואות הנ"ל ושממוצע ציוניו המשוקלל גבוה מ-70, יהיה חייב לחזור על המבוא בו נכשל, אך יורשה לשמוע קורסים של שנה ב'.

סטודנט שנכשל בשני מבואות (או יותר) וממוצע ציוניו המשוקלל גבוה מ-70, יהיה חייב לחזור על המבואות בהם נכשל, אך יורשה לשמוע קורסי מבוא בלבד בשנה ב'.

סטודנט שנכשל באחד המבואות וממוצע ציוניו הכולל הוא בין 60 ל-70 יורשה לשמוע קורסי מבוא בלבד בשנה ב', ויהיה חייב לחזור על המבוא בו נכשל.

סטודנט שנכשל בשני מבואות וממוצע ציוניו המשוקלל הכולל נמוך מ-70 יופסקו לימודיו ולא יוכל לחזור על שנה א', אפילו ועבר את הקורס במסגרת תכנית חוץ מחלקתית. הסטודנט יהיה רשאי להירשם שנית למחלקה רק לאחר שנה מיום הפסקת לימודיו ובתנאי שיעמוד בכל דרישות הקבלה של אותו שנתון.

תנאי קדם להשתתפות בשעורי כרטוגרפיה ותצלומי אויר בשנה ב' הוא הצלחה בקורס טופוגרפיה. תנאי קדם ללימודי מבוא לגאומורפולוגיה בסמסטר ב' (שנה א') הוא הצלחה בקורס מבוא לגאולוגיה (כולל השתתפות בקמפוס).

התנאי ללימודי מבוא לאקלים בסמסטר ב' (שנה ב') הנו ציון עובר בקורסים: שיטות כמותיות א' + ב' ופיזיקה של הסביבה (שמתקיימים בשנה א').

תנאי מעבר לשנה ג'

ציון חיובי בכל הקורסים. אי מילוי תנאי בקורס אחד אינו חוסם את המעבר. על הסטודנט יהיה לחזור על הקורס בשנה ג'.

ציון ממוצע מינימלי של 65 בכל הקורסים בכפוף לסעיף ה'. אי מילוי התנאי חוסם את המעבר לשנה ג'.

השלמת כל החובות לשנה ב' (כולל תרגילים).

הצלחה בקורס פרו-סמינר וכן בכל קורסי המבוא של שנה ב' הנה תנאי להשתתפות בסמינר.

השתתפות בקורס גיאוגרפיה של ארץ ישראל וסמינר מותנית בהצלחה בכל קורסי המבוא והחובה (של שנה א' ו - ב') אי מילוי תנאי זה אינו חוסם השתתפות בקורסי בחירה.

5. עבודות סמינריוניות

פרסום הנושאים לעבודות הסמינריוניות ובחירתם ייעשו בסוף סמסטר ב' של שנה ב'. יינתן רקע בסיסי לאיסוף החומר לכתיבת העבודה, כדי שחלק מהעבודה יבוצע כבר בקיץ. יש להגיש את העבודה הסמינריונית עד סוף השבוע הראשון שלאחר תום שנת הלימודים כשהיא מודפסת בשני עותקים וערוכה לפי הכללים שידרשו (ראה הנחיות טכניות בסוף החוברת). עבודה שתוגש לאחר המועד שיקבע על ידי המרצה לא תתקבל, והסטודנט יאלץ לחזור על הסמינר בשנה שלאחר מכן.

6. פירוט תכניות הלימודים

6.1. תכנית חד-מחלקתית (104 נקודות זכות)

התכנית החד-מחלקתית מאפשרת לתלמיד לקבל תואר B.A במחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי, תוך התמקדות על לימודים פנים מחלקתיים.

בתכנית זו על התלמיד ללמוד 104 נק"ז במסגרת המחלקה (מתוך 120 נק"ז המחויבות לתואר B.A) ו - 16 נק"ז לימודים כלליים במסגרת דרישות הפקולטה.

תנאי המעבר לשנה ב' יהיה ממוצע 70 בכל שיעורי המבוא וכן בשיטות כמותיות א' ו - ב', בכל אחד מן הקורסים חייב התלמיד להשיג ציון עובר של לפחות 60.

תלמיד בתכנית החד-מחלקתית יכתוב בשנה ג' עבודה סמינריונית בתחום התמחותו. כמו כן, ישתתף בסיום רגיונאלי ויגיש דו"ח סיור כנדרש. הקורס "אנגלית כשפה זרה" יושלם עד תום שנה ב'. כמו כן, מומלץ להשלים את הקורסים מלימודים כלליים בשנים א' ו - ב' ללימודים באוניברסיטה.

הטבלה להלן מציגה את תכנית הלימודים המפורטת. את קורסי ההתמחות יש לבחור מתוך המקבצים המסלוליים המוצגים בפרק א.7, להלן. על התכנית יש להוסיף 8 נק"ז של קורסי התמחות מחוץ למחלקה ו- 4 נק"ז עבור סיורים.

תכנית חד-מחלקתית: שנה א

סוג הקורס	סימסטר א		סימסטר ב		סה"כ נק"ז
	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	

	3	מבוא לגיאומורפולוגיה	3	מבוא לגיאולוגיה	חובה מחלקתית
	2	מבוא לגיאוגרפיה עירונית	2	גיאוגרפיה של אוכלוסין	
	3	שיטות כמותיות ב	3	שיטות כמותיות א	
	4	מבוא לתורת האקלים	1	מבוא לטופוגרפיה	
			2	מבוא ליחסי אדם-סביבה	
			3	שימושי מחשב בגיאוגרפיה	
			2	*פיזיקה של הסביבה	
			1	בבילוגרפיה	
			2	מבוא לגאוגרפיה כלכלית	
	-	-	-	-	חובה מסלולית
	4	4	-	-	התמחות/בחירה
28	12		17		סה"כ

* נחשב במנין הנקודות בלימודים כלליים.

תכנית חד-מחלקתית: שנה ב

סה"כ נק"ז	סימסטר ב		סימסטר א		סוג הקורס
	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	
	2	ת. המחשבה הגיאוגרפית מערכות מידע גיאוגרפיות	2	מבוא לכרטוגרפיה	חובה מחלקתית
	3		2	תצלומי אויר	
			4	מבוא לגיאוגרפיה פוליטית	
			2	פרו-סמינר	
			2	שיטות כמותיות	
				למתקדמים	
			2	מבוא לחישה מרחוק	
	2	דינמיקת אוכלוסין מרחבית	2	פיתוח עיר ואזור : סקרים מרחביים וניתוחם יחסים אתניים במרחב	חובה מסלולית*
	2	מבוא לאיכות סביבה	2	לימודי סביבה : אתיקה סביבתית אקולוגיה לגאוגרפים זיהום אויר	

			3	גאומורפולוגיה :	
			2	גאומורפולוגיה דינמית	
			2	מבוא לתורת הקרקע	
			3	מטאורולוגיה סינופטית	
			3	מעבדה בגאומורפולוגיה	
		בהתאם למקבצים המסלוליים :		בהתאם למקבצים המסלוליים :	התמחות/בחירה
	6	פיתוח עיר ואזור	4	פיתוח עיר ואזור	
	4	לימודי סביבה	4	לימודי סביבה	
	5	גאומורפולוגיה	4	גאומורפולוגיה	
	9	מסלול משולב	8	מסלול משולב	
		סה"כ :			סה"כ :
36	13	פיתוח עיר ואזור	23	פיתוח עיר ואזור	
35	11	לימודי סביבה	24	לימודי סביבה	
38	10	גאומורפולוגיה	28	גאומורפולוגיה	
36	14	משולב	22	משולב	

* מפרט קורסי החובה המסלוליים עשוי להתעדכן משנה לשנה.

תכנית חד-מחלקתית: שנה ג

סה"כ נקיז	סימסטר ב		סימסטר א		סוג הקורס
	נקיז	שם הקורס	נקיז	שם הקורס	
	3	גאוגרפיה אנושית של א"י	3	גאוגרפיה פיזית של א"י	חובה מחלקתית
	2	סמינר	2	סמינר	
	2	מבוא לאיכות הסביבה	2	פיתוח עיר ואזור : תכנון עיר ואזור	חובה מסלולית*
	2	תכנון וניהול שטחים פתוחים	2	לימודי סביבה :	
	2	סדנא לתסקירי השפעה על הסביבה	2	מבוא לתורת הקרקע	
	2	מים וסביבה			
	-		-	גאומורפולוגיה :	
		בהתאם למקבצים המסלוליים :		בהתאם למקבצים המסלוליים :	התמחות/בחירה
	6	פיתוח עיר ואזור	7	פיתוח עיר ואזור	
	6	לימודי סביבה	4	לימודי סביבה	
	8	גאומורפולוגיה	7	גאומורפולוגיה	
	8	מסלול משולב	9	מסלול משולב	

סה"כ:		סה"כ:	
27	13	14	פיתוח עיר ואזור
28	17	11	לימודי סביבה
25	13	12	גאומורפולוגיה
27	13	14	משולב

* מפרט קורסי החובה המסלוליים עשוי להתעדכן משנה לשנה.

א.2.6 תכנית מחלקה ראשית (76 נקודות זכות)

תכנית זו מאפשרת לתלמיד לרכו את החלק העיקרי של לימודיו לתואר B.A במסגרת המחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי. המשך הלימודים בשנה ב' בתכנית מחלקה ראשית, יותר לתלמידים שהשיגו ציון משוקלל של 70 בסיום שנה א'. לצורך כך יילקחו בחשבון כל קורסי שנה א' הנלמדים תמורת נק"ז. לתלמידים בשנים ב' ו - ג' המעוניינים לעבור לתכנית חד מחלקתית יחשבו לצורך חישוב ממוצע הציונים, אך ורק שיעורי החובה של שנים א' ו - ב'. את העבודה הסמינריונית בשנה ג' יש לכתוב במסלול ההתמחות, מותנה במספר המקומות הפנויים בסמינריון. הבוחר במסלול המשולב יוכל לכתוב עבודה סמינריונית באחד המסלולים לפי בחירתו, מותנה במספר המקומות הפנויים בסמינרים. תלמיד בהיקף מחלקה ראשית חייב להשתתף סיור רגיונאלי בשנה ג' ולהגיש דו"ח סיור כנדרש.

הטבלה להלן מציגה את תכנית הלימודים המפורטת. את קורסי ההתמחות יש לבחור מתוך המקבצים המסלוליים המוצגים בפרק א.7, להלן. על התכנית יש להוסיף 4 נק"ז של קורסי התמחות מחוץ למחלקה ו- 3 נק"ז עבור סיורים.

תכנית מחלקה ראשית: שנה א

סוג הקורס	סימסטר א		סימסטר ב		סה"כ נק"ז
	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	

	3	מבוא לגאומורפולוגיה	3	מבוא לגאולוגיה	חובה מחלקתית
	2	מבוא לגאוגרפיה עירונית	2	גאוגרפיה של אוכלוסין	
	3	שיטות כמותיות ב	3	שיטות כמותיות א	
	4	מבוא לתורת האקלים	1	מבוא לטופוגרפיה	
			3	שימושי מחשב בגאוגרפיה	
			2	*פיזיקה של הסביבה	
			2	מבוא ליחסי אדם-סביבה	
			1	בבילוגרפיה	
			2	מבוא לגאוגרפיה כלכלית	
	-	-	-	-	חובה מסלולית
	4	4	-	-	התמחות/בחירה
29	12		17		סה"כ

• נחשב במנין הנקודות בחימודים כלליים.

תכנית מחלקה ראשית: שנה ב

סה"כ נק"ז	סימסטר ב		סימסטר א		סוג הקורס
	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	
	2	ת. המחשבה הגאוגרפית	2	מבוא לכרטוגרפיה	חובה מחלקתית
	3	מערכות מידע גאוגרפיות	2	תצלומי אויר	
			1	פרו-סמינר	
			2	שיטות כמותיות למתקדמים	
	2	דינמיקת אוכלוסין מרחבית	3	פיתוח עיר ואזור : יחסים אתניים במרחב	חובה מסלולית*
	2	מבוא לאיכות סביבה	2	לימודי סביבה :	
			2	אתיקה סביבתית	
			2	אקולוגיה לגאוגרפים	
				גאומורפולוגיה :	
			2	מבוא לתורת הקרקע	
			2	מטאורולוגיה סינופטית	

		בהתאם למקבצים המסלוליים:		בהתאם למקבצים המסלוליים:	התמחות/בחירה
	-	פיתוח עיר ואזור	2	פיתוח עיר ואזור	
	2	לימודי סביבה	2	לימודי סביבה	
	3	גאומורפולוגיה	2	גאומורפולוגיה	
	3	מסלול משולב	2	מסלול משולב	
		סה"כ:		סה"כ:	
24	11	פיתוח עיר ואזור	13	פיתוח עיר ואזור	
28	13	לימודי סביבה	15	לימודי סביבה	
27	12	גאומורפולוגיה	15	גאומורפולוגיה	
23	12	משולב	11	משולב	

* - מפרט קורסי החובה המסלוליים עשוי להתעדכן משנה לשנה.

תכנית מחלקה ראשית: שנה ג

סה"כ נק"ז	סימסטר ב		סימסטר א		סוג הקורס
	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	
	3	גיאוגרפיה אנושית של א"י	3	גיאוגרפיה פיזית של א"י	חובה מחלקתית
	2	סמינר	2	סמינר	
	-	-	2	פיתוח עיר ואזור: תכנון עיר ואזור	חובה מסלולית*
	2	סדנא לתסקירי השפעה על הסביבה	-	לימודי סביבה:	
	-	-	-	גאומורפולוגיה:	
		בהתאם למקבצים המסלוליים:			התמחות/בחירה
	5	פיתוח עיר ואזור	4	פיתוח עיר ואזור	
	2	לימודי סביבה	3	לימודי סביבה	
	4	גאומורפולוגיה	4	גאומורפולוגיה	
	6	מסלול משולב	6	מסלול משולב	
		סה"כ:			סה"כ:
20	10	פיתוח עיר ואזור	11	פיתוח עיר ואזור	
17	9	לימודי סביבה	8	לימודי סביבה	
18	9	גאומורפולוגיה	9	גאומורפולוגיה	
22	11	משולב	11	משולב	

מפרט קורסי החובה המסלוליים עשוי להתעדכן משנה לשנה.

א.3.6 תכנית דו-מחלקתית (52 נקודות זכות)

בשנה א' תהיה מסגרת הלימודים בתכנית זו זהה לתכנית המחלקה הראשית (ראה לעיל). תנאי המעבר משנה ב' ל – ג' זהים בשתי התכניות (ראה להלן).

הדו מחלקתית ילמדו כל לימודי החובה המחלקתיים כמו בתכנית מחלקה ראשית, להוציא לימודי GIS, ויסתכמו ב – 47 נק"ז. כמו כן יוכרו 2 נק"ז תמורת ימי הסיור. 5 נק"ז נוספות להשלמת התואר יבחרו מתוך לימודי החובה המסלוליים או ההתמחויות. בשנה ג' ישתתף התלמיד בסמינר ובקורס גיאוגרפיה של ארץ ישראל. כמו כן, ישתתף בסיור רגיונאלי ויגיש דו"ח סיור כנדרש. העבודה הסמינריונית בשנה ג' תיכתב באחד המסלולים לפי בחירת התלמיד, מותנה במספר המקומות הפנויים בסמינריון.

הטבלה להלן מציגה את תכנית הלימודים המפורטת. את קורסי ההתמחות יש לבחור מתוך המקבצים המסלוליים המוצגים בפרק א.7, להלן. על התכנית יש להוסיף 1 נק"ז עבור סיורים.

תכנית לימודים דו-מחלקתית: שנה א

סה"כ נק"ז	סימסטר ב		סימסטר א		סוג הקורס
	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	
	3	מבוא לגאומורפולוגיה	3	מבוא לגאולוגיה	חובה מחלקתית
	2	מבוא לגאוגרפיה עירונית	2	גאוגרפיה של אוכלוסין	
	3	שיטות כמותיות ב	3	שיטות כמותיות א	
	4	מבוא לתורת האקלים	1	מבוא לטופוגרפיה	
			3	שימושי מחשב בגאוגרפיה	
			2	*פיזיקה של הסביבה	
			2	מבוא ליחסי אדם-סביבה	
			1	בבילוגרפיה	
			2	מבוא לגאוגרפיה כלכלית	
		4	4	-	
29	12		17		סה"כ

* נחשב במנין הנקודות בלימודים כלליים.

תכנית לימודים דו-מחלקתית: שנה ב

סה"כ נק"ז	סימסטר ב		סימסטר א		סוג הקורס
	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	

	3	מערכות מידע גאוגרפיות	2	מבוא לכרטוגרפיה	חובה מחלקתית
			2	תצלומי אויר	
			2	פרו-סמינר	
	2	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	2	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	התמחות/בחירה
17	11	סה"כ:	8		סה"כ:

תכנית לימודים דו-מחלקתית: שנה ג

סה"כ נק"ז	סימסטר ב		סימסטר א		סוג הקורס
	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	
	3	גאוגרפיה אנושית של א"י	3	גאוגרפיה פיזית של א"י	חובה מחלקתית
	2	סמינר	2	סמינר	
	-	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	-	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	התמחות/בחירה
10	5	סה"כ:	5		סה"כ:

א.4.6 תכנית מחלקה משנית (28 נקודות זכות)

תכנית זו מיועדת לתלמידים הבוחרים ללמוד לימודי מחלקה ראשית במחלקה אחרת. במקרים מיוחדים תאושר שמיעת התכנית בשנתיים. על התלמיד לשמוע 18 נק"ז מתוך קורסי החובה המחלקתיים (כמפורט להלן), ימי הסיור יחשבו בנקודות זכות אחת, 10 נק"ז נוספות יילקחו מתוך לימודי החובה המסלוליים או מתוך ההתמחויות. בכל אחד מן הקורסים חייב התלמיד למלא את כל החובות הנדרשים.

הטבלה להלן מציגה את תכנית הלימודים המפורטת. את קורסי ההתמחות יש לבחור מתוך המקבצים המסלוליים המוצגים בפרק א.7, להלן. על התכנית להלן יש להוסיף 1 נק"ז עבור סיורים.

לימודי תכנית מחלקה משנית: שנה א

סה"כ נק"ז	סימסטר ב		סימסטר א		סוג הקורס
	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	
	3	מבוא לגאומורפולוגיה	3	מבוא לגאולוגיה	חובה מחלקתית
	2	מבוא לגאוגרפיה עירונית	2	גאוגרפיה של אוכלוסין	
	2	מבוא ליחסי אדם סביבה			

		מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	-	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	התמחות/בחירה
12	7	סה"כ:	5		סה"כ:

לימודי תכנית מחלקה משנית: שנה ב

סה"כ נק"ז	סימסטר ב		סימסטר א		סוג הקורס
	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	
	2	מבוא לגאוגרפיה כלכלית	-	-	חובה מחלקתית
	4	מבוא לתורת האקלים			
	-	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	4	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	התמחות/בחירה
10	6	סה"כ:	4		סה"כ:

לימודי תכנית מחלקה משנית: שנה ג

סה"כ נק"ז	סימסטר ב		סימסטר א		סוג הקורס
	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	
	-	-	-	-	חובה מחלקתית
	2	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	4	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	
6	2	סה"כ:	4		סה"כ:

א.7.3 מקבצים נושאים וקורסי בחירה במסלולי ההתמחות מסלולי ההתמחות בלימודי המחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי מבוססים על ששה מקבצי קורסים נושאים:

- גאומורפולוגיה
- פיתוח עיר ואזור
- לימודי סביבה
- קלימטולוגיה
- שיטות מיפוי ועיבוד נתונים

לימודים חוץ מחלקתיים

כל מסלול מבוסס על שמיעת כל הקורסים במקבץ השייך לאותו מסלול בתוספת קורסים נבחרים ממקבצים אחרים. תמהיל קורסי הבחירה אותם התלמיד חייב לקחת מתוך המקבצים.

רשימת קורסי ההתמחות לבחירה(*) על פי מסלולים (לשנת הלימודים):
תקבע לפי רשימה שתפורסם במערכת שעות מדי שנה בשנה.

א.4.7 השתתפות בסיורים

ההשתתפות בסיורים המתקיימים במחלקה כחלק מתכנית הלימודים מקנה לתלמידים נקודות זכות כדלקמן:

בתכנית חד- מחלקתית – 4 נק"ז קוד: 128-1-3171

בתכנית מחלקה ראשית – 3 נק"ז קוד: 128-1-3181

תכנית דו-מחלקתית – 2 נק"ז קוד: 128-1-3191

תכנית מחלקה משנית – 1 נק"ז קוד: 128-1-3241

א.5.7 קורסי בחירה מחוץ למחלקה להשלמת לימודי החובה החוץ-מחלקתיים

(יש לבדוק את זמינות הקורס בשנתון הנידון במחלקות הרלבנטיות וכן יש לבדוק באם קיימות לקורס דרישות קדם)

מסלול בגאומורפולוגיה

סדימנטולוגיה (המחלקה לגאולוגיה)

פוטוגאולוגיה (המחלקה לגאולוגיה)

פטרולוגיה סדימנטרית (המחלקה לגאולוגיה)

גאולוגיה סטרוקטורלית (המחלקה לגאולוגיה)

ביולוגיה מולקולרית של התא (המחלקה לביולוגיה)

זואולוגיה של חסרי חוליות (המחלקה לביולוגיה)

זואולוגיה של חולייתנים (המחלקה לביולוגיה)

בוטניקה (המחלקה לביולוגיה)

החי והצומח במדבר (המחלקה לביולוגיה)

מסלול גיאולוגיה של ארץ ישראל (המחלקה לגיאולוגיה)

מסלול בלימודי סביבה

מבוא להידרוגיאולוגיה (המחלקה לגאולוגיה)

מבוא לכימיה (המחלקה לכימיה)

אקולוגיה שימושית (המחלקה לביו-הנדסה)
 ניהול משאבי מים (המחלקה לביו-הנדסה)
 ניהול פסולת מוצקה וחמ"ס (המחלקה לביו-הנדסה)
 ניהול סביבתי של משאבי טבע (המחלקה לביו-הנדסה)
 מדיניות ודיני איכות הסביבה (המחלקה לגאולוגיה)
 כלכלה סביבתית (המחלקה לביו-הנדסה)
 תכנון סביבתי (המחלקה לגאולוגיה)
 כל הקורסים ה"ביולוגיים" המוצעים ע"י מסלול הגאומורפולוגיה

מסלול בלימודי עיר ואזור
 מבוא למדע המדינה (חטיבה למדעי המדינה)
 מבוא לסוציולוגיה (המחלקה למדעי ההתנהגות)
 אנתרופולוגיה עירונית (המחלקה למדעי ההתנהגות)
 סוציולוגיה עירונית (המחלקה למדעי ההתנהגות)
 פסיכולוגיה חברתית (המחלקה למדעי ההתנהגות)
 מבוא לכלכלה ללא כלכלנים (המחלקה לכלכלה)
 כלכלת פיתוח (המחלקה לכלכלה)
 כלכלת ישראל (המחלקה לכלכלה)
 כלכלה עירונית (המחלקה לכלכלה)
 מערכת החינוך בישראל (המחלקה לחינוך)
 מבוא לחקר ביצועים (המחלקה להנדסת תעשייה וניהול)

ב. לימודים לתואר שני (M.A.)

1.1 כללי

תוכנית הלימודים לתואר שני במחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי מאפשרת התמחות הן בצד הפיסי והן בצד האנושי והדגשת היבטים אלה בפיתוח אזורי ועירוני. מטרת התוכנית היא להכשיר אנשי מחקר ואנשי מקצוע שיעסקו במחקר ובסוגיות פיתוח ותכנון בעולם האקדמי ומחוצה לו. הלימודים הם בשני מסלולים: מסלול מחקרי, הכולל הגשת עבודת גמר כמקובל. מסלול ללא עבודת גמר.

הערה: פירוט התכנית ומרכיביה מופיעים בחוברת לתלמידי התואר השני המצויה לחלוקה במחלקה.

2.1 תנאי קבלה

זכאים להציג את מועמדותם בעלי תואר ראשון בגאוגרפיה ממוסד מוכר, או בעלי אישור זכאות לתואר, בציון ממוצע של 80 למסלול ללא תיזה ו-85 למסלול עם תיזה.

תלמידים בעלי תואר ראשון במקצועות אחרים (בציון ממוצע של 80 ומעלה) יוזמנו לראיון בוועדת קבלה מחלקתית. תלמידים אלה יידרשו ללימודי השלמה אשר לא יכללו במניין השעות של לימודי התואר השני.

מועמד יכול להתקבל באישור מיוחד, על סמך הישגים אחרים, לאחר שעבר וועדת קבלה מחלקתית.

בנוסף לכל תנאי הקבלה של המחלקה, חייב כל מועמד לעמוד בתנאי הקבלה לתואר שני של הפקולטה למדעי הרוח והחברה.

3.ב תכנית הלימודים לתואר שני

3.1.ב מסלולי הלימוד

התוכנית ללימודי תואר שני כוללת שני מסלולים:

מסלול מחקרי:

מסלול זה, בנוסף להקניית ידע מתקדם בגאוגרפיה, יכשיר סטודנטים למחקר לקראת תואר שלישי. הלומד במסלול זה חייב בהיקף של 36 שעות סמסטריאליות (מקביל ל – 36 נק"ז) ובעבודת גמר. במסגרת זו 16 שעות הן לימודי חובה ו – 20 שעות נוספות הן שיעורי התמחות ושיעורי עזר. הלומד במסלול זה חייב בהגשת עבודה סמינריונית ובקורס קריאה אחד לפחות. את הסמינר על התלמיד לקחת בשנה הראשונה או השנייה ללימודיו, העבודה תוגש בסוף הסמסטר השני בשנה בה נרשם התלמיד לסמינר. ההצעה לעבודת המחקר תוגש לכל המאוחר בתום הסמסטר השלישי (לא כולל הקיץ) של השנה השניה.

מסלול ללא עבודת גמר (תיזה):

מסלול זה מיועד לשרת סטודנטים שאינם מעוניינים במסלול מחקרי או שלא התקבלו אליו. המסלול זהה למסלול המחקרי פרט לכך שבמקום עבודת גמר (תיזה) הסטודנט יכתוב עבודת סמינר נוספת (שנייה). הסטודנט יחויב בלימודי קורסים בהיקף של 12 נק"ז נוספות לפי הנחיית המדריך. משך הלימודים המקסימלי יהיה 4 שנים.

פרטים נוספים בנוגע להרכב הלימודים ותחומי ההתמחות ניתן למצוא בחוברת "לימודי תואר שני" במחלקה לגאוגרפיה, או אצל היועץ ללימודי תואר שני.

היועץ ללימודים מתקדמים בשנת תשס"ג הוא פרופ' חיים צוער, טלפון במשרד: 6472015 – 08 מספר פקס: 6472821 – 08.

3.2.ב מבנה הלימודים

מבנה הלימודים לקראת התואר השני לפי מסלולים מותג בטבלה שלהלן:

מסלול מחקרי:	נק"ז	מסלול ללא עבודת גמר (תיזה):	נק"ז
סדנא בתכנון ופיתוח	4	סדנא בתכנון ופיתוח	4
שימושי מחשב בגאוגרפיה	2	שיטות מחשב בגאוגרפיה	2

2	שיטות מחקר בגאוגרפיה פיזית או	2	שיטות מחקר בגאוגרפיה פיזית או
2	מערכות מידע גאוגרפיות	2	מערכות מידע גאוגרפיות
4	סמינר למתקדמים (שנה א')	16	שמונה שיעורי התמחות
4	סמינר למתקדמים (שנה ב')	4	שני שיעורי עזר מחוץ למחלקה
32	16 שיעורי התמחות (מתוכם ניתן לקחת 4 קורסים מחוץ למחלקה)	4	סמינר בתחום ההתמחות
		2	קורס קריאה
48	סה"כ	36	סה"כ

השתתפות חובה בסמינר המחלקתי!

שיעורי ההתמחות לפי תחומים בשנת הלימודים תשס"א מופיעים, כאמור לעיל, בחוברת לתלמיד של לימודי התואר השני.

ב.3.3 עוזרי הוראה ומחקר

המחלקה משתדלת לספק לסטודנטים מוכשרים תפקידים של עוזרי הוראה ומחקר הכוללים מלגה ופטור משכר לימוד. קבלת המלגה מותנית בהגבלות על עבודות מחוץ למחלקה וכן השתתפות קבועה בסמינר המחלקתי. קבלת התפקיד של עוזר הוראה ומחקר מחייבת את הסטודנט לשמור על קשר רציף עם מורי הקורסים או מנהלי המחקר. בבקשות לקבלת מלגות יש לפנות למזכירות המחלקה בחופשת הקיץ.

ג. רשימת חברי הסגל במחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי

מרצים מן המניין		
פרופ' מן המניין	Ph.D האוניברסיטה העברית	באומן דן
מרצה בכיר	Arizona State University Ph.D	בלומברג דן
פרופ' מן המניין	University of Pittsburg Ph.D	גרדוס יהודה
פרופ' חבר (ראש המחלקה)	University of Curtin Ph.D	יפתחאל אורן
פרופ' מן המניין	Colo. State University Ph.D	לרון יונתן
פרופ' מן המניין	University of Cincinnati Ph.D	מאיר אבינועם
מרצה	Ph.D אוניברסיטת בר-אילן	סבוראי טל
פרופ' מן המניין	Ph.D האוניברסיטה העברית	צוער חיים
מרצה בכירה	Ph.D האוניברסיטה העברית	קותיאל פועה
פרופ' מן המניין	University of Maryland Ph.D	קרקובר שאול
פרופ' מן המניין	University of Minnesota Ph.D	שטרן אליהו

מרצים מן החוץ ומרצים שלא מן המניין

מרצה	Ph.D אוניברסיטת בן-גוריון	אבני רון
מרצה	Ph.D אוניברסיטת בן גוריון	אברם דודי
מרצה	University of Minnesota Ph.D	בקר ניר
מרצה	Ph.D אוניברסיטת תל אביב	אלפסי נורית
פרופ' מן המניין	Ph.D האוניברסיטה העברית	בן אשר יפתח
מרצה בכיר	University of Wageningen Ph.D	ברוינס הנדריקס
מרצה בכיר	Ph.D האוניברסיטה העברית	ברלינר פדרו
מרצה	Aarhus University Ph.D	הרטמן דניאל
מרצה בכיר	Ph.D אוניברסיטת תל אביב	זילברבוש משה
מרצה	Ph.D האוניברסיטה העברית	כנעני שי
פרופ' חבר	U.C.L.A. Ph.D	זנגביל אברהם
מרצה	Ph.D האוניברסיטה העברית	פורת חנינא
מרצה בכיר	Ph.D אוניברסיטת בן גוריון	פיינשטיין שמעון
מרצה	Ph.D אוניברסיטת תל אביב	פיק עמוס
מרצה	University of Pennsylvania M.A	פירסטון מיכל
מרצה בכיר	University of Arizona Ph.D	קרניאלי ארנון

מרצה

Ph.D האוניברסיטה העברית

שילוני צבי